

Se aprobă,
Secretar de Stat
Robert - Eugen SZÉP

AVIZ DE MEDIU

Nr. ...*12*..... din *23.03.*.....2022

Ca urmare a notificării adresate de Ministerul Fondurilor Europene (actual Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene) cu sediul în București, Șoseaua București-Ploiești, nr. 1-1B, Victoria Office, sector 1, înregistrată la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA) cu nr. R 3386/05.06.2020, a delegării de competență emisă de MMA cu nr. DEICP/ 13817/25.09.2020, a documentelor depuse la Agenția pentru Protecția Mediului Alba și înregistrate cu nr. 38971/02.11.2020 și ale completărilor ulterioare,

- având în vedere prevederile Ordonanței de Urgență nr. 122/2020 *privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România* potrivit căreia agențiile de dezvoltare regională îndeplinesc toate funcțiile și atribuțiile specifice unei autorități de management;
- în urma analizării documentelor transmise și a variantei finale a programului;
- în urma parcurgerii etapelor procedurale conform Hotărârii de Guvern nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, de către Agenția pentru Protecția Mediului Alba, conform delegării de competență emisă de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor nr. DEICP/13817/25.09.2020;
- luând în considerare prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1000/2012 privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare,
- în baza Hotărârii de Guvern nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, se emite

AVIZ

pentru: Programul Operațional Regional pentru Regiunea Centru 2021-2027
promovat de: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin
Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
autoritate de management pentru Programul Operațional Regional pentru
Regiunea Centru 2021-2027

în scopul adoptării: Programului Operațional Regional pentru Regiunea Centru 2021-2027

1. Prezentare generală:

Programul Operațional Regional pentru Regiunea Centru 2021 - 2027 (POR Centru) vizează Regiunea de Dezvoltare Centru.

Localizată în centrul țării, pe cursurile superioare și mijlocii ale Mureșului și Oltului, Regiunea Centru este străbătută de meridianul de 25 de grade longitudine estică și paralela de 46 de grade latitudine nordică.

Prin poziția sa geografică, Regiunea Centru este bine relaționată teritorial ocupând astfel o poziție privilegiată. Regiunea Centru se întinde pe o suprafață de 34 100 km², adică 14,3% din teritoriul național, fiind situată în centrul României, în interiorul mării curburi a Munților Carpați, pe cursurile superioare și mijlocii ale Mureșului și Oltului. Regiunea are 2,3 milioane locuitori și cuprinde 6 județe - Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu .

Rețeaua de localități este formată din 57 unități administrativ-teritoriale urbane și 357 unități administrative teritoriale rurale. Din punct de vedere al dezvoltării urbane, Regiunea Centru este una din regiunile urbanizate de la nivel național. În 2020, rata de urbanizare a Regiunii Centru era de 57,4%, fiind superioară celei înregistrate la nivel național (53,6%). Rețeaua localităților urbane cuprinde 20 municipii și 37 orașe.

Zonele montane ocupă circa 47% din teritoriul Regiunii Centru, ocupând părțile de est, sud și vest ale regiunii. La limita Regiunii Centru cu Regiunea Sud, se găsesc cele mai înalte vârfuri din România: Moldoveanu (2544 m) și Negoiu (2535 m), ambele situate în masivul Făgăraș, numeroase alte vârfuri din Carpații Meridionali depășind înălțimea de 2000 m. Părți însemnate din 3 arii cu statut de parc național și 3 arii cu statut de parc natural se află în această zonă, iar suprafața siturilor Natura 2000 ocupă 49,1% din teritoriul regiunii.

Partea centrală a Regiunii Centru cuprinde cea mai mare parte a Depresiunii Colinare a Transilvaniei, relieful acesteia fiind pus în evidență de dealurile și colinele rezultate din fragmentarea unor suprafețe inițiale de podiș, despărțind văile Târnavelor, Hârtibaciului, Oltului.

Zona colinară cuprinde Podișul Târnavelor în întregime și partea de est a Câmpiei înalte a Transilvaniei. În zona de contact între regiunea montană și cea colinară se găsesc depresiunile Făgărașului și Sibiului în partea de sud, Culoarul Alba Iulia - Turda în partea de vest și dealurile subcarpatice și depresiunile Praid, Odorhei, Homoroade și Cristuru Secuiesc în partea de est.

Estul regiunii este traversat de E574 și E578 (DN11 respectiv DN12), șosele incluse în categoria drumurilor europene din clasa B), primul făcând legătura dintre Regiunea Centru și Moldova, iar al doilea conectând orașele din estul regiunii (Sfântu Gheorghe, Miercurea Ciuc, Gheorgheni, Toplița, Reghin) la rețeaua de drumuri europene și întregind, astfel, inelul rutier de nivel european al Regiunii Centru. Sud-vestul regiunii este traversat de Coridorul IV Pan-european de transport, rută ce va asigura o legătură rapidă între extremitatea sud-estică a Europei (Istanbul, Salonic) și Europa Centrală (Dresda, Nuremberg), via Grecia, Bulgaria, România, Ungaria, Slovacia, Austria, Cehia.

În prezent, pe teritoriul Regiunii Centru, pe acest traseu se găsește DN7 care, alături de DN1, se numără printre drumurile cu cel mai intens trafic din România, având totodată rang de drumuri europene din clasa A (E68, respectiv E81).

Prin dezvoltarea rețelei TEN-T și modernizarea drumurilor județene care asigură legătura cu rețeaua TEN-T se va produce un impact semnificativ în ce privește capacitatea și condițiile de transport de pasageri și mărfuri (impact major în reducerea timpului călătoriei pentru pasageri și bunuri). Regiunea

Centru este traversată de autostrada A1 care asigură atât legătura cu zona de vest a României și țările din Europa Centrală cât și cu capitala țării.

Autostrada A3 traversează Regiunea Centru pe direcția SE - NV, cele două tronsoane (Iernut - Ungheni și Iernut-Chețani) fiind deschise circulației.

A 3-a autostradă din Regiunea Centru și care asigură legătura între A1 și A3 este A10 (Sebeș - Turda). Regiunea Centru are bune conexiuni rutiere cu toate regiunile învecinate. Lungimea drumurilor publice pe categorii de drumuri (naționale, județene, comunale) la nivelul Regiunii Centru: Total drumuri publice, 11459 km² din care:

- Drumuri naționale, 2552 km²
- Drumuri județene și comunale, 8907 km²
- Drumuri județene, 4404 km²
- Drumuri comunale, 4503 km².

Se impun investiții în modernizarea infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T și investiții care vizează soluții pentru decongestionarea/ fluidizarea traficului (drumuri de ocolire, pasaje, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță) la nivelul municipiilor reședință de județ.

Regiunea Centru este străbătută de trei magistrale feroviare din cele opt la nivelul întregii țări:

- magistrala 200: București - Ploiești - Brașov - Sibiu - Alba Iulia - Ilia - Arad - Curtici
- magistrala 300: București - Ploiești - Brașov - Sighișoara - Blaj - Cluj Napoca - Oradea - Episcopia Bihorului
- magistrala 400: București - Ploiești - Brașov - Miercurea Ciuc - Târgu Mureș - Satu Mare - Halmeu.

Pe teritoriul Regiunii Centru există două aeroporturi internaționale la Sibiu și Ungheni (localizat la o distanță de 15 km față de nord-estul municipiului Târgu Mureș).

Regiunea Centru dispune de un patrimoniu cultural material și imaterial diversificat și valoros (5.243 de monumente istorice din cele 30.000 de la nivel național sunt localizate aici, din care 10 se află în patrimoniul UNESCO).

Se impune reabilitarea, modernizarea și dotarea corespunzătoare a acestora. Pe lângă reabilitarea/modernizarea/ dotarea spațiilor actuale cu destinație culturală, se impune crearea și dotarea de noi spații/ clădiri multifuncționale.

Viziunea strategică a POR Centru 2021-2027 este de a contribui la dezvoltarea durabilă, valorificarea resurselor naturale, materiale și umane ale Regiunii de Dezvoltare Centru, în scopul dezvoltării susținute, constante care să facă din aceasta una din cele mai dinamice regiuni europene, astfel încât până în 2030 va avea o rețea de localități interconectate și inovatoare care folosesc tehnologia pentru facilitarea dezvoltării durabile.

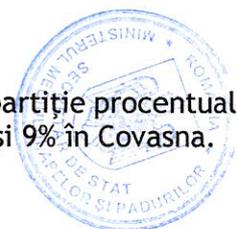
Hidrografia Regiunii Centru este reprezentată de suprafețe importante din bazinul hidrografic al râurilor Mureș și Olt.

Sunt de menționat resursele energetice ale Mureșului, Oltului, Lotrului și Sebeșului. Potențialul energetic al cursurilor rezezi de munte este exploatat în principal pe cursul râurilor Sebeș și Olt.

La nivel regional, evoluția calității apelor a fost monitorizată și înregistrată astfel:

- în județul Alba - 107 corpuri de apă și 2 lacuri
- în județul Brașov - 70 corpuri de apă și 2 lacuri
- în județul Covasna - 16 corpuri de apă
- în județul Harghita - 117 de corpuri de apă și 4 lacuri
- în județul Mureș - 130 corpuri de apă și 4 lacuri
- în județul Sibiu - 100 corpuri de apă și 3 lacuri

La nivelul Regiunii Centru corpurile de apă au, după lungimea lor, următoarea repartitie procentuală pe județe: 25% în Mureș, 24% în Alba, 19% în Harghita, 14% în Sibiu, 9% în Brașov și 9% în Covasna.

Pe suprafața aferentă Regiunii Centru, au fost identificate 102 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 26 Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA).

Suprafață totală ocupată de siturile Natura 2000 din Regiunea Centru este de 1,336,863.68 ha.

Nr. crt.	Cod sit	Denumire sit
Situri de Importanță Comunitară (SCI)		
1.	ROSCI0001	Aninișurile de pe Tărlung
2.	ROSCI0002	Apuseni
3.	ROSCI0004	Băgău
4.	ROSCI0007	Bazinul Ciucului de Jos
5.	ROSCI0013	Bucegi
6.	ROSCI0019	Călimani - Gurghiu
7.	ROSCI0027	Cheile Bicazului - Hășmaș
8.	ROSCI0029	Cheile Glodului, Cibului și Măzii
9.	ROSCI0036	Cheile Vârghișului
10.	ROSCI0037	Ciomad - Balványos
11.	ROSCI0038 -	Ciucaș
12.	ROSCI0040	Coasta Lunii
13.	ROSCI0047	Creasta Nemirei
14.	ROSCI0051	Cușma
15.	ROSCI0055	Dealul Cetății Lempeș - Mlaștina Hărman
16.	ROSCI0056	Dealul Ciocaș - Dealul Vițelul
17.	ROSCI0079	Fânețele de pe Dealul Corhan - Săbed
18.	ROSCI0085	Frumoasa
19.	ROSCI0087	Gradiștea Muncelului - Cioclovina
20.	ROSCI0090	Harghita Madaraș
21.	ROSCI0091	Herculian
22.	ROSCI0093	Insulele Stepice Șura Mica - Slimnic
23.	ROSCI0100	Lacurile Fărăgău
24.	ROSCI0102	Leaota
25.	ROSCI0111	Mestecănișul de la Reci
26.	ROSCI0112	Mlaca Tătarilor
27.	ROSCI0113	Mlaștina după Luncă
28.	ROSCI0116	Molhașurile Căpățânei
29.	ROSCI0118	Movilele de la Păucea
30.	ROSCI0119	Muntele Mare
31.	ROSCI0120	Muntele Tâmpa
32.	ROSCI0121	Muntele Vulcan
33.	ROSCI0122	Munții Făgăraș
34.	ROSCI0130	Oituz - Ojdula
35.	ROSCI0132	Oltul Mijlociu - Cibin - Hârtibaciu
36.	ROSCI0137	Pădurea Bogații
37.	ROSCI0143	Pădurea de gorun și stejar de la Dosul Fânațului
38.	ROSCI0144	Pădurea de gorun și stejar de pe Dealul Purcărețului
39.	ROSCI0147	Pădurea de stejar pufos de la Mirăslău
40.	ROSCI0148	Pădurea de stejar pufos de la Petiș
41.	ROSCI0154	Pădurea Glodeni
42.	ROSCI0170	Pădurea și Mlaștinile eutrofe de la Prejmer
43.	ROSCI0186	Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnavă Mare
44.	ROSCI0187	Pajiștile lui Suciu
45.	ROSCI0189	Pârâul Barlangos

46.	ROSCI0190	Penteleu
47.	ROSCI0194	Piatra Craiului
48.	ROSCI0195	Piatra Mare
49.	ROSCI0205	Poienile cu narcise de la Dumbrava Vadului
50.	ROSCI0207	Postăvarul
51.	ROSCI0208	Putna - Vrancea
52.	ROSCI0210	Râpa Lechința
53.	ROSCI0211	Podișul Secașelor
54.	ROSCI0227	Sighișoara - Târnava Mare
55.	ROSCI0229	Siriu
56.	ROSCI0233	Someșul Rece
57.	ROSCI0241	Tinovul Apa Lina - Honcsok
58.	ROSCI0242	Tinovul Apa Roșie
59.	ROSCI0243	Tinovul de la Dealul Albinelor
60.	ROSCI0244	Tinovul de la Fântâna Brazilor
61.	ROSCI0246	Tinovul Luci
62.	ROSCI0248	Tinovul Mohoș - Lacul Sf. Ana
63.	ROSCI0252	Toplița - Scaunul Rotund Borsec
64.	ROSCI0253	Trascău
65.	ROSCI0256	Turbăria Ruginosu Zagon
66.	ROSCI0260	Valea Cepelor
67.	ROSCI0279	Borzont
68.	ROSCI0280	Buzăul Superior
69.	ROSCI0282	Arpașu de Sus
70.	ROSCI0297	Dealurile Târnavei Mici - Bicheș
71.	ROSCI0301	Bogata
72.	ROSCI0303	Hârtibaciu Sud - Est
73.	ROSCI0304	Hârtibaciu Sud - Vest
74.	ROSCI0312	Castanii comestibili de la Buia
75.	ROSCI0313	Confluență Mureș cu Arieș
76.	ROSCI0320	Mociar
77.	ROSCI0323	Munții Ciucului
78.	ROSCI0324	Munții Bihor
79.	ROSCI0327	Nemira - Lapoș
80.	ROSCI0329	Oltul Superior
81.	ROSCI0331	Pajiștile Balda - Frata - Miheșu de Câmpie
82.	ROSCI0333	Pajiștile Sarmășel - Milaș - Urmeniș
83.	ROSCI0339	Pădurea Povernii - Valea Cernița
84.	ROSCI0342	Pădurea Târgu Mureș
85.	ROSCI0352	Perșani
86.	ROSCI0357	Porumbeni
87.	ROSCI0367	Râul Mureș între Morești și Ogra
88.	ROSCI0368	Râul Mureș între Deda și Reghin
89.	ROSCI0369	Râul Mureș între Iernuțeni și Periș
90.	ROSCI0374	Râul Negru
91.	ROSCI0381	Râul Târgului - Argeșel - Râușor
92.	ROSCI0382	Râul Târnava Mare între Copșa Mica și Mihalț
93.	ROSCI0383	Râul Târnava Mare între Odorheiu Secuiesc și Vânători
94.	ROSCI0384	Râul Târnava Mica
95.	ROSCI0408	Zău de Câmpie
96.	ROSCI0415	Lunca Bârsei
97.	ROSCI0418	Movilele de la Iacobeni
98.	ROSCI0419	Mureșul Mijlociu - Cugir
99.	ROSCI0428	Pajiștile de la Mănărade
100.	ROSCI0430	Pajiștile de la Tiur
101.	ROSCI0431	Pajiștile dintre Șeica Mare și Veseud

102.	ROSCI0439	Valea Chiuruților
Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)		
1.	ROSPA0003	Avrig-Scorei-Făgăraș
2.	ROSPA0018	Cheile Bicazului - Hașmaș
3.	ROSPA0027	Dealurile Homoroadelor
4.	ROSPA0028	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului
5.	ROSPA0030	Defileul Mureșului Superior
6.	ROSPA0033	Depresiunea și Munții Giurgeului
7.	ROSPA0034	Depresiunea și Munții Ciucului
8.	ROSPA0037	Dumbravița - Rotbav - Măgura Codlei
9.	ROSPA0041	Eleșteele Iernut - Cipău
10.	ROSPA0043	Frumoasa
11.	ROSPA0045	Grădiștea Muncelului - Ciclovina
12.	ROSPA0050	Iazurile Mihețu de Câmpie - Taurenii
13.	ROSPA0081	Munții Apuseni - Vlădeasa
14.	ROSPA0082	Munții Bodoc - Baraolt
15.	ROSPA0087	Munții Trascăului
16.	ROSPA0088	Munții Vrancei
17.	ROSPA0093	Pădurea Bogata
18.	ROSPA0098	Piemontul Făgăraș
19.	ROSPA0099	Podișul Hârtibaciului
20.	ROSPA0129	Masivul Ceahlău
21.	ROSPA0132	Munții Metaliferi
22.	ROSPA0133	Munții Călimani
23.	ROSPA0139	Piemontul Munților Metaliferi - Vințu
24.	ROSPA0147	Valea Râului Negru
25.	ROSPA0165	Piatra Craiului
26.	ROSPA0169	Tinovul Apa Lină - Honcsok

II. Obiectivele strategice de dezvoltare ale Regiunii Centru

Obiectivele strategice de dezvoltare ale POR Regiunea Centru urmăresc să transpună liniile strategice ale politicii de coeziune europene, acțiunile propuse fiind concentrate pe cele 5 obiective de politică (OP) ale Comisiei Europene:

- *Obiectivul de politică 1: O Europă mai competitivă și mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale;*
- *Obiectivul de politică 2: O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile;*
- *Obiectivul de politică 3: O Europă mai conectată prin creșterea mobilității;*
- *Obiectivul de politică 4 O Europă mai socială și mai incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;*
- *Obiectivul de politică 5: O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale;*

Obiectivul POR Centru 2021-2027, în concordanță cu viziunea strategică din PDR Centru 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, este ca Regiunea Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie scopul fiecărui cetățean.

Programul Operațional Regional pentru Regiunea Centru 2021-2027, cuprinde 9 Axe prioritare, 5 obiective de politică europeană și 6 obiective strategice, inclusiv cea pentru asigurarea funcționării managementului.

1. Dezvoltarea de avantaje competitive prin investiții în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii, inclusiv cercetare, dezvoltare, inovare și digitalizare;
2. Dezvoltarea unei rețele digitale de localități formată din centre regionale, județene, micro-regionale și locale de inovare și orașe specializate în funcție de potențial: turism, energie - mediu, calitatea locuirii, educație, etc.
3. Asigurarea unei dezvoltări durabile a regiunii prin promovarea eficienței energetice, regenerarea zonelor urbane și a terenurilor degradate, dezvoltarea mobilității urbane durabile;
4. Creșterea conectivității regionale prin sprijinirea dezvoltării și modernizării drumurilor județene și locale.
5. Îmbunătățirea accesului la educație, formarea profesională și învățământ terțiar prin dezvoltarea infrastructurii educaționale de bază, a celei din învățământul profesional și tehnic și de la nivelul universităților;
6. Susținerea turismului prin investiții în protejarea patrimoniului cultural, natural și investițiilor în infrastructurile de turism din zonele cu potențial turistic ridicat, inclusiv a turismului balnear.

III. Priorități:

Obiectivele specifice au fost stabilite în conformitate cu articolul 3 „Obiective specifice ale FEDR și ale Fondului de coeziune” din Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 *privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune*.

Programul Operațional Regional pentru Regiunea Centru 2021-2027 cuprinde următoarele axe prioritare, obiective specifice (OS) și acțiuni și tipuri de proiecte.

Prioritatea 1 - O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă

Obiectivul Specific a(i) - Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

- Dezvoltarea structurilor de Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI) și TT (transfer tehnologic) în folosul întreprinderilor din sectoarele de specializare inteligentă (proiecte CDI de impact regional/local);
- Dezvoltarea conexiunilor și sinergiilor, crearea de rețele între întreprinderi, centre de cercetare-dezvoltare și sectorul învățământului superior, integrarea în rețele de inovare și cunoaștere, în relație cu sectoarele/ariile de specializare inteligentă regional;
- Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă - sprijinirea transferului tehnologic la nivel de companii.

Obiectivul Specific a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

- Transformarea digitală a IMM-urilor

Obiectivul Specific a (iii) Intensificarea creșterii și competitivității IMM-urilor, crearea de locuri de muncă în IMM, inclusiv investiții productive

- Creșterea competitivității IMM-urilor prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă.
- Structuri de sprijin pentru dezvoltarea IMM -urilor prin investiții în incubatoare și acceleratoare de afaceri, investiții în Parcuri industriale în domenii de specializare inteligentă, activități complementare care vizează dezvoltarea competențelor ca parte a proiectelor dezvoltate

Obiectivul Specific a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

- Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere, cuplarea centrelor educaționale și vocaționale la ecosistemul național și regional de inovare și la sistemul de reskilling, inclusiv corelarea cu susținerea inovării și adaptarea la noile paradigme tehnologice (susținerea entităților regionale să participe în comunități de cunoaștere, instruire specifică pentru angajații implicați direct în proiectele cu componentă de investiții finanțate prin OS a (i) și OS a (iii));
- Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea, actualizarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă.

Prioritatea 2. O regiune cu localități smart

OS a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

- sprijin pentru intervenții de tip smart-city, aplicabile municipiilor și orașelor pe baza abordării dezvoltării urbane durabile;
- susținerea digitalizării serviciilor publice locale, inclusiv securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice locale - servicii noi, inovative adresate cetățenilor și firmelor;
- platformă regională pilot de open innovation în domeniul smart-city - proiect strategic regional;
- investiții pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a IMM-urilor,
- adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri, inclusiv internaționalizare;
- comunități digitale pentru o regiune inteligentă;
- instruirea personalului din companii în vederea îmbunătățirii utilizării instrumentelor digitale finanțate din OS (i).

Prioritatea 3. O regiune cu localități prietenoase cu mediul

OS b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

- asigurarea/îmbunătățirea eficienței energetice și creșterea performanței energetice a clădirilor rezidențiale din Regiunea Centru;
- asigurarea/îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice din Regiunea Centru, inclusiv a clădirilor identificate ca monumente istorice;
- întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică prin dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici etc. și elaborarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a emisiilor de GES), ca parte a proiectelor.

OS b (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

- Crearea și/sau extinderea coridoarelor verzi la nivelul zonelor urbane din Regiunea Centru și/sau reorganizarea tramei stradale prin creșterea suprafeței spațiilor verzi și reducerea zonei carosabile;
- Intervenții ce contribuie la conservarea biodiversității urbane prin amenajări de maluri în zonele urbane;
- Construcția/modernizarea/ extinderea spațiilor verzi, așa cum sunt ele definite în legislația în vigoare (parcuri, păduri urbane, grădini urbane) din zonele urbane/zonelor urbane funcționale din Regiunea Centru;
- Activități complementare, ca parte a proiectelor, ce vizează construcția/modernizarea/extinderea spațiilor verzi și inovații tehnologice care contribuie la buna gestionare a spațiilor verzi existente sau nou-construite/permit reducerea amprentei ecologice a componentei antropice și care au impact pozitiv asupra biodiversității urbane din Regiunea Centru, și contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață la nivel regional;
- Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate din interiorul zonelor urbane ale Regiunii Centru, transformarea lor în spații verzi și pregătirea pentru alte utilizări;
- Creșterea capacității autorităților locale prin susținerea de:
Activități de planificare, elaborare de planuri/strategii/studii teritoriale la nivel de Unitate Administrativ Teritorială/Zonă Urbană Funcțională/Zone Metropolitane, în baza planurilor urbanistice locale, care să identifice nevoile unei zone și investițiile necesare pentru conservarea biodiversității urbane și/sau dezvoltarea infrastructurii verzi/albastre;
- Activități de animare și conștientizare a populației privind protejarea naturii și biodiversității în zonele urbane ca parte a proiectelor promovate.

Prioritatea 4. O regiune cu mobilitate urbană multimodală sustenabilă

OS b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

- Dezvoltarea infrastructurii urbane curate: dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, respectiv infrastructuri pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de trasee pietonale, benzi dedicate transportului public, precum și introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc., inclusiv sisteme park & ride în zona de acces în localitățile urbane;
- Dezvoltarea și optimizarea transportului public prin investiții în vehicule ecologice (electrice) și infrastructura de transport aferentă.

Prioritatea 5. O regiune accesibilă

OS c (ii) Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

- Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene (inclusiv centuri ocolitoare cu statut de drum județean) care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice, modernizarea/reabilitarea zonelor pietonale din interiorul localităților și construirea de piste de biciclete - prioritizare regională;
- Decongestionarea traficului în municipiile reședință de județ și zonele adiacente acestora prin investiții în infrastructura rutieră, prin construirea/modernizarea/upgradarea de drumuri de ocolire/pasaje/noduri rutiere, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice - în zona de acces în municipiu, care sunt prioritizate în cadrul PMUD-urilor și care vor face obiectul unui apel competitiv.

Prioritatea 6. O regiune educată

OS d (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formare la distanță și online

- Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu - cu excepția Învățământului Profesional Tehnic (învățământ antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, inclusiv, învățământ liceal, învățământul special);
- Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic;
- Creșterea relevanței învățământului terțiar astfel încât intervențiile vizate în această prioritate vor duce la consolidarea poziției universităților din Regiune ca furnizori de educație, cunoaștere și competențe în sprijinul economiei regionale.

Prioritatea 7. O regiune cu turism sustenabil

OS d(vi) Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

- Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural;
- Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor.

Prioritatea 8. O regiune atractivă

OS e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

- Regenerarea integrată a spațiilor publice urbane, inclusiv asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului;
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural;
- Investiții în infrastructura din domeniul cultural;
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
- Acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor;
- Elaborarea/actualizarea documentelor strategice, în principal Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană și Planul de Mobilitate Urbană Durabilă.

Prioritatea 9. Asistență tehnică.

- Asigurarea funcționării sistemului de management;
- Creșterea capacității beneficiarilor.

IV. Activități care pot fi generate ca rezultat al implementării programului:

Implementarea POR Centru 2021-2027 presupune mai multe activități care pot fi generate. Dintre activitățile care pot fi implementate, o parte se pot situa pe teritoriul sau în vecinătatea ariilor naturale protejate de interes comunitar. Aceste activități pot fi:

- Crearea și/sau extinderea coridoarelor verzi la nivelul zonelor urbane din Regiunea Centru și/sau reorganizarea tramei stradale prin creșterea suprafeței spațiilor verzi și reducerea zonei carosabile;

- Construcția/modernizarea/ extinderea spațiilor verzi, așa cum sunt ele definite în legislația în vigoare (parcuri, păduri urbane, grădini urbane) din zonele urbane/zonelor urbane funcționale din Regiunea Centru;
- Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate din interiorul zonelor urbane ale Regiunii Centru și transformarea lor în spații verzi și pregătirea pentru alte utilizări;
- Dezvoltarea infrastructurii urbane curate: dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, respectiv infrastructuri pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de trasee pietonale, benzi dedicate transportului public, precum și introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusiv sisteme park & ride;
- Dezvoltarea și optimizarea transportului public prin investiții în vehicule ecologice (electrice) și infrastructura de transport aferentă;
- Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi;
- Investiții în modernizarea infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T;
- Investiții care vizează soluții pentru decongestionarea/fluidizarea traficului (drumuri de ocolire, pasaje, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță) la nivelul municipiilor reședință de județ;
- Intervenții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ;
- Intervenții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ special: Centre pentru educație incluzivă, aparținând Consiliilor Județene;
- Intervenții în infrastructura unităților școlare din Învățământul Profesional Tehnic (cu excepția liceelor agricole) care vizează creșterea standardelor sau conformarea cu standardele de funcționare în vigoare, adaptarea infrastructurii pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale;
- Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi;
- Intervenții asupra infrastructurii educaționale din învățământul terțiar pentru aducerea bazei materiale și a dotărilor la standarde comparabile cu universitățile din Europa;
- Restaurarea/reabilitarea/consolidarea, conservarea și punerea în valoare a obiectivului de patrimoniu și a întregului ansamblu al sitului UNESCO sau al monumentului de clasă A;
- Intervenții destinate protejării și valorificării în scop turistic a patrimoniului natural;
- Intervenții propuse pentru revigorarea turismului în destinațiile turistice balneare și cu potențial balnear;
- Intervenții în infrastructura centrelor de agrement (tabere școlare);
- Regenerarea integrată a spațiilor publice urbane, inclusiv asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului;
- Înființarea/modernizarea/extinderea spațiilor verzi de mici dimensiuni, spațiilor recreative, zonelor de agrement, locurilor de joacă, centrelor de activități sportive, ca parte a proiectelor de regenerare urbană;
- Sprijin în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice și creșterea performanței energetice a clădirilor rezidențiale din Regiunea Centru, inclusiv măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate, raportat la zona seismică;
- Sprijin în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice a clădirilor publice din Regiunea Centru, inclusiv a clădirilor;
- Instalarea/extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente; modernizarea infrastructurii de iluminat și dezvoltarea unor sisteme energetice inteligente;
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural;
- Investiții în infrastructura din domeniul cultural: reabilitarea/modernizarea/dotarea spațiilor culturale;
- Crearea și dotarea de noi spații culturale multifuncționale adaptate nevoilor de dezvoltare a sectorului cultural;
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
- Acțiuni de creștere/dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor turismului.

V. Avizul se emite cu următoarele măsuri și condiții:

V.1 Măsuri

Măsurile pentru prevenirea, reducerea și compensarea posibilelor efecte negative asupra mediului care pot fi generate de implementarea Programului Operațional Regional pentru Regiunea Centru 2021-2027 sunt măsuri generale și măsuri specifice:

a. Măsuri generale

- Corelarea activităților întreprinse în cadrul POR Centru cu măsurile cuprinse în strategiile și planurile privind schimbările climatice, calitatea aerului, calitatea apei (planurile de management ale bazinelor hidrografice), managementul deșeurilor și al planurilor de management ale ariilor naturale protejate;
- Parcurgerea procedurii de emitere a acordului de mediu, conform prevederilor Legii nr. 292/2018 *privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului* pentru posibile proiecte individuale propuse spre finanțare prin POR;
- Etapizarea lucrărilor de construcție a proiectelor din aceeași zonă de amplasament sau a celor amplasate în zone adiacente și corelarea măsurilor de prevenire, reducere, compensare (dacă este cazul) cu cele stabilite în urma evaluărilor pentru alte strategii, planuri și programe;
- Luarea în considerare a tuturor aspectelor care privesc etapa de construcție în cadrul evaluării privind impactul asupra mediului pornind de la amplasarea organizării de șantier, construcția de drumuri tehnologice, optimizarea distanțelor de transport a materialelor necesare proiectului, asigurarea utilităților până la zonele în care urmează să se facă pregătirea terenului pentru construcții (defrișări - dacă sunt absolut necesare pentru realizarea proiectului, excavări, terasamente), carierele și/sau balastierele pentru obținerea materiilor prime, etc.;
- Evitarea amplasării proiectelor în interiorul sau imediata vecinătate a ariilor naturale protejate; în cazul în care acest fapt nu poate fi evitat, stabilirea măsurilor corespunzătoare conform planurilor de management ale ariilor protejate sau prin aplicarea măsurilor de evitare, reducere, compensare a efectelor semnificative asupra mediului stabilite în cadrul procedurii de reglementare;
- Alegerea amplasamentelor pentru proiecte astfel încât impactul asupra zonelor cu vizibilitate deosebită dinspre zonele recreaționale, turistice, rezidențiale să fie minim;
- Realizarea infrastructurii CDI și a celei de turism se va face cu respectarea distanțelor de protecție sanitară prevăzute de reglementările în vigoare și prevederile Regulamentului general de urbanism, în ceea ce privește regimul de construire (POT, CU, zonare funcțională), cu maximizarea spațiilor verzi și amenajarea acestora cu specii autohtone.

b. Măsuri specifice

- Evitarea zonelor sensibile din punctul de vedere al calității aerului (zone urbane aglomerate, zone cu depășiri frecvente a indicatorilor de calitate a aerului), atunci când se face localizarea proiectelor care implică emisii ridicate de poluanți atmosferici, în timpul construcției sau în etapa de funcționare;
- Adaptarea soluțiilor de proiectare cu considerarea aspectelor privind schimbările climatice;
- Evitarea implementării proiectelor care pot duce la alterarea stării chimice a corpurilor de apă și a potențialului/stării ecologice a acestora, în faza de construire sau etapa de funcționare;
- Alegerea amplasamentelor viitoarelor proiecte în afara zonelor expuse la inundații iar dacă acest fapt nu poate fi evitat, proiectul va include obligatoriu măsuri necesare de protecție împotriva inundațiilor;
- Efectuarea lucrărilor de construcție în afara sezonului de reproducere a speciilor protejate identificate în zona lucrărilor;

- Implementarea soluțiilor prevăzute în studiile de trafic, cum ar fi: pasaje, senzori giratorii, măsuri de siguranță a traficului, inclusiv de prevenire a incidentelor/accidentelor cauzate de fauna sălbatică(ex. pasaje, tunele, casete betonate, canale pentru amfibieni, etc.)
- Crearea de oportunități pentru migrare și asigurarea de coridoare biologice/pasaje pentru deplasarea faunei;
- Analiza oportunității de schimbare a categoriilor de folosință a terenurilor pentru implementarea unor proiecte astfel încât să nu fie afectate activitățile desfășurate în zonă;
- Luarea în calcul a proiectelor existente, în curs de realizare sau incluse în unele planuri sau programe în evaluarea folosințelor de apă din aval de zona de implementare a proiectului (ex. surse de apă potabilă, surse de apă industrială, irigații);
- Identificarea celor mai bune soluții pentru limitarea suprafețelor de teren ocupate temporar (pe durata construcției);
- Refacerea amplasamentelor afectate de lucrări și organizări de șantier imediat după finalizarea lucrărilor de construcție;
- Execuția manuală a lucrărilor în zonele sau în perioadele în care speciile de faună prezintă vulnerabilitate;
- Diminuarea surselor de poluare în zonele rezidențiale din vecinătatea viitoarelor obiective care ar genera un potențial disconfort asupra populației și implementarea unor programe de monitorizare a calității aerului, calității apei și zgomotului în cadrul proiectelor care pot provoca disconfort și risc pentru populație, atât în timpul construcției cât și pe durata operării;
- Reducerea riscurilor pentru sănătatea lucrătorilor prin măsuri tehnice (utilizarea unor utilaje/echipamente noi, eficiente și fiabile) și măsuri organizatorice;
- Evitarea interferențelor cu diverse infrastructuri prin coordonarea proiectelor din aceeași zonă de amplasament;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unor planuri de management al traficului în cazul lucrărilor pentru infrastructuri, pe toată durata lucrărilor de construcție;
- Realizarea investițiilor în infrastructura de turism și patrimoniu cultural prin lucrări cu impact minim asupra mediului și populației;
- Corelarea activităților întreprinse în cadrul POR cu măsurile cuprinse în strategiile și planurile privind schimbările climatice, calitatea aerului, calitatea apei (planurile de management ale bazinelor hidrografice), managementul deșeurilor și al planurilor de management ale ariilor naturale protejate;
- Dezvoltarea infrastructurii CDI, modernizarea sau realizarea de noi obiective turistice, de agrement și de învățământ, se vor realiza cu asigurarea sistemelor corespunzătoare de colectare și epurare a apelor uzate și cu asigurarea parametrilor de calitate pentru evacuarea acestora în emisari, cu respectarea valorilor maxime admise pentru indicatorii prevăzuți de legislația în vigoare;
- Realizarea infrastructurii CDI și a celei de turism se va face cu respectarea distanțelor de protecție sanitară prevăzute de reglementările în vigoare și a prevederilor Regulamentului general de urbanism în ceea ce privește regimul de construire (POT, CUT, zonare funcțională), cu maximizarea spațiilor verzi și amenajarea acestora cu specii autohtone;
- Realizarea investițiilor de tipul CDI fără efecte negative asupra obiectivelor de mediu stabilite pentru corpurile de apă de suprafață și subterană prin planurile de management bazinale;
- Amplasarea de noi obiective trebuie să aibă în vedere eventuale expuneri la riscuri de inundații sau situații de accidente antropice;
- Suspendarea temporară a activităților dacă se constată prezența unor aglomerări de amfibieni și reptile, cuiburi de păsări, maternități de lilieci sau altele asemenea care presupun afectarea zonelor de cuibărit și adăpost, risc de mortalitate asupra indivizilor și în general manifestarea impactului negativ;
- Utilizarea speciilor indigene specifice etajului nemoral pe care sunt propuse lucrările pentru toate proiectele care presupun plantări de arbori sau alte specii ierboase, utilizându-se pepinierele din proximitatea amplasamentelor proiectelor;
- Proiectele care produc alterarea condițiilor de sol vor implementa obligatoriu măsuri de eliminare/prevenire a instalării speciilor invazive;
- Implementarea unor soluții viabile de asigurare a conectivității longitudinale (scări de pești, rampe pentru traversarea peștilor, pasaje de pești) pentru proiectele care presupun reabilitarea structurilor transversale de pe cursul de apă;

- Realizarea proiectelor care presupun construcții sau activități în interiorul sau în proximitatea siturilor Natura 2000 fără să producă impact negativ semnificativ;
- Cercetarea științifică pe teritoriul siturilor Natura 2000, va fi orientată cu precădere spre conservarea speciilor și habitatelor pentru care acestea au fost declarate;
- Prin implementarea cerințelor de evaluare adecvată a efectelor potențiale ale programelor, planurilor, proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, se asigură că nici un program, plan sau proiect nu poate afecta în mod semnificativ aria naturală protejată de interes comunitar, singur sau în combinație cu alte programe/planuri/proiecte, care se află în procedură de reglementare sau sunt prevăzute în strategii de dezvoltare;
- Se vor stabili și urmări indicatorii de monitorizare ai speciilor și habitatelor pentru activitățile care se vor desfășura în arii protejate;
- Pentru ariile carstice, în cazul construcțiilor de anvergura (de exp. drumuri), se va acorda o atenție sporită asupra golurilor carstice, atât cele cunoscute cât și cele posibile a fi deschise cu acest prilej și se va anunța Administratorul ariei naturale protejate în cel mai scurt timp posibil;
- Drenajele artificiale ale apelor de suprafață trebuie concepute în așa fel încât să nu se schimbe fundamental căile și direcțiile naturale de drenaj;
- Amenajarea spațiilor verzi în cadrul suprafețelor cu infrastructură de turism se va realiza cu specii autohtone.

V.2. Condiții

- Respectarea prevederilor planurilor de management și ale regulamentelor ariilor naturale protejate aprobate.
- În rezervațiile naturale nu sunt permise activități de utilizare a resurselor naturale. Excepție fac acele intervenții care au drept scop protejarea, promovarea și asigurarea continuității existenței obiectivelor care au fost constituite, precum și unele activități de valorificare durabilă a anumitor resurse naturale.
- Pentru fiecare proiect/plan/activitate care va fi finanțat prin POR Regiunea Centru 2021-2027 și care se va desfășura în interiorul sau în vecinătatea ariilor naturale protejate, **titularii au obligația de a obține avizul Administratorului Ariei Naturale Protejate.**
- Pentru fiecare proiect/plan/activitate care va fi finanțat prin POR Regiunea Centru 2021-2027 și care se va desfășura în interiorul sau în vecinătatea ariilor naturale protejate administrate de către ANANP, titularii au obligația de a obține avizul ANANP de la Serviciul Teritorial al Județului de care aparține.
- Pentru fiecare proiect/plan/activitate care va fi finanțat prin POR Regiunea Centru 2021-2027 se va verifica amplasamentul în raport cu limitele ariilor naturale protejate, conform datelor publicate pe pagina web a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, la adresa <http://www.mmediu.ro/articol/date-gis/434> .

Totodată, vor fi respectate condițiile impuse prin avizele favorabile emise pentru program de către administratorii ariilor naturale protejate:

- Aviz nr.1/ST AB din 03.01.2022, emis de ANANP - Serviciul Teritorial Alba;
- Aviz nr. 36 din 10.02.2022, emis de Administrația Parcului Natural Apuseni;
- Aviz nr. 07 din 19.01.2022, emis de Administrația Parcului Natural Bucegi.
- Corelarea acțiunilor întreprinse în cadrul POR cu măsurile cuprinse în strategiile și planurile privind schimbările climatice, calitatea aerului, calitatea apei (planurile de management al bazinelor hidrografice), managementul deșeurilor și al planurilor de management ale ariilor naturale protejate.

VI. Monitorizarea implementării programului:

Pentru asigurarea monitorizării efectelor asupra mediului se stabilesc un set de indicatori de mediu (în corelare cu indicatorii naționali de monitorizare a mediului), iar prin criteriul de evaluare propus se cuantifică eficiența măsurilor de implementare a programului.

Programul de monitorizare a factorilor de mediu propus, va avea în vedere:

DOMENIUL	Obiective de mediu relevante pentru POR 2021-2027	Obiective specifice corespunzătoare axelor prioritare POR CENTRU 2021-2027	Indicatori de monitorizare	Evaluarea îndeplinirii - informații necesare evaluării	Frecvența	Responsabil
AER	OMR 1. Prevenirea sau reducerea impactului surselor de poluare asupra calității aerului.	AP 3, OS (b) (i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Indicatorii de calitate a aerului în mediul urban în conformitate cu prevederile Legii nr. 104/2011	0 depășiri ale LMA conform Legii nr. 104/2011 (sursa, rapoartele județene privind starea mediului)	Anual	ADR Centru, Titularii de proiect
		AP 3, OS b (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare				
		AP4. b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon				
		AP 5, OS c (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	În etapa de obținere a acordului de mediu se vor face estimări privind emisiile de CO ₂ eq/an asociate drumurilor reabilite/ construite	Ghidul Băncii Europene de Investiții	La obținerea viitoarelor acorduri de mediu	ADR Regiunea Centru, Titularii de proiect
APA DE SUPRAFAȚĂ ȘI SUBTERANĂ	OMR 2. Menținerea stării ecologice a apelor curgătoare	AP 1, OS a (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	Localizarea în afara zonelor inundabile și în afara zonelor de protecție a surselor de captare a apei	0 amplasamente în zone inundabile 0 amplasamente în zonele de protecție a surselor de captare a apei	La obținerea viitoarelor acorduri de mediu	ADR Centru, Titularii de proiect
		AP 1, OS a (iii) Intensificarea creșterii durabile și competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	Localizarea în afara zonelor inundabile și în afara zonelor de protecție a surselor de captare a apei	0 amplasamente în zone inundabile	Anual	

				0 amplasament e în zonele de protecție a surselor de captare a apei		
		AP 5, OS (c) (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Localizarea în afara zonelor inundabile și în afara zonelor de protecție a surselor de captare a apei	0 amplasament e în zone inundabile 0 amplasament e în zonele de protecție a surselor de captare a apei	Anual	
	OMR 3. Prevenirea modificărilor în morfologia și hidrologia corpurilor de apa de suprafață	AP 8, OS (e) (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	Localizarea în afara zonelor inundabile și în afara zonelor de protecție a surselor de captare a apei	0 amplasament e în zone inundabile 0 amplasament e în zonele de protecție a surselor de captare a apei	Anual	
	OMR 4. Prevenirea aportului de poluanți în apele de suprafață și subterane					
SOL și SUBSOL	OMR 5. Protejarea calității, compoziției și funcțiilor solului.	AP 1, OS a (i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	Suprafața terenurilor cu destinație agricolă afectată de amplasamentele viitoarelor CDI, parcuri industriale	0 amplasament e în zone inundabile 0 amplasament e în zonele de protecție a surselor de captare a apei	Anual	ADR Centru, Titularii de proiect
		AP1, OS a (iii) Intensificarea creșterii durabile și competitivității IMM- urilor și crearea de locuri de muncă în cadru IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	Suprafața terenurilor cu destinație agricolă afectată de amplasamentele viitoarelor infrastructuri de Cercetare, dezvoltare, Inovare, (CDI) parcuri industriale	Minimizarea suprafețelor cu destinație agricolă utilizate pentru realizarea infrastructuri i CDI, de preferat terenuri neproductive		
		AP 7, OS (d) (vi) Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea	Căi de acces noi/reabilitate spre obiectivele finanțate	km căi acces noi km căi acces reabilitate		

		socială și inovarea socială					
		AP 8, OS (e) (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane		Căi de acces noi/reabilitate spre obiectivele finanțate			
BIODIVERSITATE		Suprafețe de habitate prioritare Natura 2000 afectate în interiorul siturilor de interes comunitar	Valori ne semnificative la nivelul siturilor, respectiv la nivelul rețelei Natura 2000		Anual	ADR Centru, Titularii de proiect	
		Mortalitatea speciilor din fauna de interes comunitar din interiorul siturilor sau din proximitate, apărută în urma implementării și funcționării viitoarelor proiecte	Mortalitate - 0 indivizi				
		Starea de calitate a corpurilor de apă	Menținerea stării de calitate, conform planului de management al bazinului/spațiului hidrografic aferent perioadei de raportare 2022-2029				
	OMR 7. Reducerea presiunilor cauzate de acțiunile și propunerile de proiecte care pot afecta habitatele naturale.	AP 3, OS b (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	Infrastructuri verzi care beneficiază de sprijin pentru alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este 70 ha.		Anual	ADR Centru, Titularii de proiect
			Suprafața de sol reabilitat care beneficiază de sprijin	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este 20 ha.			
	AP 5, OS c (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Conectivitate laterală asigurată pentru toate speciile mobile (nr. pasaje, tunele, casete betonate, etc.)		Pe toată lungimea sectoarelor de drum suprapuse cu distribuția speciilor			

PEISAJUL ȘI MEDIUL VIZUAL	OMR 8. Dezvoltarea infrastructurii propuse prin POR ținând cont de politicile de management, protecție și amenajare a peisajului	AP 7, OS (d) (vi) Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială	Număr de obiective culturale și turistice finanțate	9 până în 2029	Anual	ADR Centru, Titularii de proiect
			Număr de vizitatori	23487		
PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL	OMR 9. Asigurarea protejării patrimoniului cultural (conservarea <i>in situ</i> a bunurilor istorice și a monumentelor)	AP 8, OS e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane;	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	1.296.782 persoane până în 2029	Anual	ADR Centru, Titularii de proiect
			Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	30 până în 2029		
POPULAȚIA ȘI SĂNĂTATEA UMANĂ	OMR 10. Protecția sănătății umane prin menținerea sau limitarea impactului generat de acțiunile și tipurile de proiecte propuse prin POR, asupra calității factorilor de mediu	AP 3, OS (b) (i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 3800	Anual	ADR Centru, Titularii de proiect
			Căldiri publice cu performanță energetică îmbunătățită	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 72.600 mp		
		AP 4, OS (b) (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 15.000 pasageri		
			Piste ciclabile care beneficiază de sprijin	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 160 Km		
			infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/ reîncărcare)	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 20 buc.puncte realimentare/ reîncărcare		
			Orașe și localități cu sisteme de transport urban	Ținta 2029 - 5 orașe/localități		
			Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de	Ținta 2029: 1201642 persoane		

			dezvoltare teritorială integrată			
			Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	Ținta 2029: 20	Anual	ADR Centru
		AP 5, OS (c) (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Lungimea drumurilor nou construite sau reabilite - non TEN-T	Conform valorii indicatorilor de program		
			Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate non-TEN-T	Conform valorii indicatorilor de program		
	OMR 11. Asigurarea accesului populației la infrastructura de transport și de turism propuse prin POR și îmbunătățirea condițiilor socio - economice pentru populație.	AP 6, OS (d) (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	Capacitatea sălilor de clasă din structurile noi sau modernizate din cadrul facilităților pentru îngrijirea copiilor	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 605 (copii antepreșcolari și preșcolari)	Anual	ADR Centru Titularii de proiect
			Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 7444 elevi		
EFICIENȚĂ ENERGETICĂ	OMR.12. Creșterea eficienței energetice a acțiunilor / tipurilor de proiecte propuse prin POR	AP 3, OS (b) (i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Locuințe cu performanța energetică îmbunătățită	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 3600 locuințe	Anual	ADR Centru Titularii de proiect
			Clădiri publice care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței energetice	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 72.600 mp		

		AP 3, OS (b) (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau îmbunătățite	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 304.366 persoane		
		AP 4, OS (b) (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	Capacitatea materialului rulant ecologic	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 15.000 pasageri		
			Piste ciclabile care beneficiază de sprijin	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 160 Km		
			Infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/ reîncărcare)	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 20 buc		
			Orașe și localități cu sisteme de transport urban	Ținta 2029 - 5 orașe/ localități		
			Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	Ținta 2029: 1201642 persoane	Anual	ADR Centru, Titularii de proiect
			Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	Ținta 2029: 20 buc.		

		AP 5, OS (c) (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Km de drumuri nou-construite, reabilite, îmbunătățite/modernizate	Conform valorii indicatorilor de program	Anual	ADR Centru Titularii de proiect
PREVENIRE RISCURI	OMR 14. Prevenirea riscurilor de accidente majore și limitarea consecințelor generate de producerea accidentelor majore asupra sănătății populației și asupra calității mediului.	AP1, OS (a) (i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	Localizarea în afara zonelor de risc cu alunecări de teren sau zone inundabile	0 amplasamente în zone de risc alunecări sau zone inundabile	Anual	ADR Centru Titularii de proiect
		AP 1, OS (a) (iii) Intensificarea creșterii durabile și competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive				
		AP 1, OS a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat				
		AP 7, OS (d) (vi) Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială				

CONSERVAREA SI UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR NATURALE	OMR15. Folosirea resurselor naturale în mod eficient cu minimizarea impactului asupra mediului	AP1, OS (a) (i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	IMM-uri care introduc inovații în materie de produse sau procese tehnologice	Conform valorii indicatorilor de program. Ținta pentru 2029 este de 142 IMM-uri	Anual	ADR Centru Titularii de proiect
		AP 1, OS (a) (iii) Intensificarea creșterii durabile și competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive				
		AP 1, OS a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat				

Indicatorii stabiliți asigură monitorizarea modului în care sunt respectate:

- prevederile POR Regiunea Centru;
- recomandările evaluării de mediu;
- prevederile POR Centru corelate cu recomandările evaluării de mediu.

Îndeplinirea măsurilor din programul de monitorizare în vederea identificării efectelor semnificative asupra mediului este responsabilitatea titularului programului, respectiv Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, desemnată ca autoritate de management pentru Programul Operațional Regional pentru Regiunea Centru 2021-2027, în conformitate cu prevederile OUG nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru eficientizarea procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România.

Aceasta este obligată să depună anual, până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării, rezultatele programului de monitorizare la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

VII. Emiterea avizului de mediu s-a făcut având în vedere următoarele:

a) Modul în care considerațiile de mediu au fost integrate în program:

În cadrul procedurii de mediu s-au stabilit obiectivele relevante de mediu, măsurile necesare pentru prevenirea, reducerea și compensarea efectelor negative asupra mediului generate de implementarea programului. Pentru a asigura monitorizarea efectelor asupra mediului a POR prin avizul de mediu s-a stabilit un set de indicatori de mediu pentru monitorizare.

b) Modul în care s-au luat în considerare opiniile exprimate de public și de autorități:

În procedura de emitere a avizului de mediu s-a asigurat informarea publicului prin anunțuri repetate în mass-media, pe site-ul titularului și al APM Alba.

Au fost puse la dispoziția publicului interesat spre consultare, la sediul/pagina de internet a APM Alba, prima variantă a Proiectului de program și varianta finală a Programului, Raportul de mediu și Studiul de evaluare adecvată.

De asemenea, publicul a fost informat asupra organizării sesiunii de dezbatere publică a proiectului de Program, a Raportului de mediu și a Studiului de evaluare adecvată. Ședința a avut loc în data de 12.12.2021.

Pe perioada derulării procedurii de evaluare de mediu nu au fost sesizări/observații/proponeri din partea publicului interesat.

c) Motivarea alegerii uneia dintre alternativele de program prezentate:

Stabilirea variantei finale s-a realizat în cadrul grupurilor de lucru cu consultarea autorităților și instituțiilor publice interesate. Având în vedere existența ariilor naturale pe amplasamentul Regiunii Centru, cuprinse în Program, elaborarea raportului de mediu și a studiului de evaluare adecvată s-au realizat simultan. Conform Raportului de mediu au fost analizate trei alternative:

1. Alternativa 1 cu 7 axe prioritare și 13 obiective specifice;
2. Alternativa 2 cu 9 axe prioritare și 12 obiective specifice;
3. Alternativa 3 cu 9 axe prioritare și 12 obiective specifice.

Compararea impactului cumulativ pentru cele trei alternative ale POR Regiunea Centru 2021 - 2027 a condus la alternativa 3.

Motivele alegerii alternativei nr. 3 pentru POR Regiunea Centru 2021-2027 sunt:

- Alternativa 3, Prioritatea 1 presupune o regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, dezvoltarea structurilor CDI (cercetare-dezvoltare-inovare) și TT (transfer tehnologic) în folosul întreprinderilor, fiind susținută atât edificarea de noi infrastructuri cât și dezvoltarea, extinderea și/sau modernizarea celor existente.
- În ceea ce privește Prioritatea 2, s-au propus măsuri de sprijinire a digitalizării IMM-urilor prin investiții pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a IMM-urilor și prin adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri, inclusiv internaționalizare.
- Alternativa 3, Prioritatea 3 prevede renovarea fondului construit regional (clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private) și măsuri de sprijin ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor din Regiunea Centru, inclusiv măsuri privind întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează măsuri de renovare aprofundată a clădirilor, măsuri ce vizează întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică prin dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici etc. și elaborarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a emisiilor de GES), ca parte a proiectelor. În vederea îmbunătățirii protecției naturii și a infrastructurii verzi și/sau albastre din mediul urban regional și inclusiv revitalizarea acestor zone, fără a fi exhaustive, vor fi finanțate și activități complementare, ca parte a proiectelor, ce vizează construcția/modernizarea/extinderea spațiilor verzi și inovații tehnologice care contribuie la buna gestionare a spațiilor verzi existente sau nou-construite/permit reducerea amprente ecologice a componentei antropice și care au impact pozitiv asupra biodiversității urbane din Regiunea Centru, reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor

degradate, vacante sau neutilizate din interiorul zonelor urbane ale Regiunii Centru, transformarea lor în spații verzi și pregătirea pentru alte utilizări nivel regional.

- Alternativa 3, Prioritatea 4 prevede dezvoltarea infrastructurii urbane curate prin dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, respectiv infrastructuri pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de trasee pietonale, benzi dedicate transportului public, precum și introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusiv sisteme park & ride în zona de acces în localitățile urbane.
- Alternativa 3, Prioritatea 5 privind îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii iar prioritizarea investițiilor se va realiza pe baza unor criterii incluse în ghidurile apelurilor de proiecte și vizează: reducerea decalajelor între rural și urban în termeni de acces și calitate a serviciilor educaționale, contribuția la ameliorarea părăsirii timpurii a școlii și a abandonului școlar, creșterea accesului la educație al copiilor și elevilor aparținând unor grupuri marginalizate.
- Alternativa 3, Prioritatea 7 prevede creșterea rolului culturii și turismului în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială prin intervenții propuse pentru revigorarea turismului în destinațiile turistice balneare și cu potențial balnear: dezvoltare infrastructură publică pentru turismul balnear (dezvoltare rețele de captare și/sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic; reabilitarea căilor de acces către bazele de tratament - în interiorul stațiunii, etc.)
- În cadrul Alternativei 3 tipurile de acțiuni sunt mult mai numeroase, cuprinzătoare, clare și mai bine detaliate, cuprinzând intervenții atât în mediul urban cât și cel rural, aducând astfel o notă de echilibru în ceea ce privește dezvoltarea economică și creșterea nivelului de trai la nivelul întregii Regiuni Centru.

Documentația care a stat la baza emiterii avizului de mediu conține:

- Notificare întocmită conform Hotărârii Guvernului nr. 1076/2004, înregistrată la MMAP cu nr.R/3367/05.06.2020 și la Agenția pentru Protecția Mediului Alba cu nr. 38971/02.11.2020;
- Anunțuri privind depunerea notificării de obținere a avizului de mediu și declanșarea etapei de încadrare a programului, din datele de 05.06.2020 și 08.06.2020 în cotidianul național "Jurnalul";
- Delegarea de competență către APM Alba emisă de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, nr. DEICP/13817/25.09.2020, înregistrată la APM Alba cu nr. 10518 din 27.09.2020;
- Memoriu de prezentare întocmit în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, cu modificările și completările ulterioare;
- Procesul verbal întocmit ca urmare a desfășurării ședinței CSC din data de 08.12.2020;
- Anunț public privind decizia etapei de încadrare a POR Regiunea Centru din data de 23 februarie 2021, - cotidianul național "Jurnalul" nr. 38971/05.03.2021;
- Procesele verbale ale grupului de lucru, din datele de 16.03.2021; 28.06.2021;
- Anunțuri privind disponibilitatea programului și finalizarea Raportului de mediu și studiului de evaluare adecvată din datele de 26.10.2021 și 29.10.2021- în cotidianul național "Jurnalul";
- Raportul de mediu depus la APM Alba în data de 26.10.2021;
- Studiul de Evaluare Adecvată depus la APM Alba în data de 26.10.2021;
- Anunțuri privind organizarea dezbaterii publice din data de 12.12.2021, în datele de 26.10.2021 și 29.10.2021, cotidianul național Jurnalul;
- Proces verbal al dezbaterii publice din 12.12.2021;
- Aviz nr.1/ST AB din 03.01.2022, emis de ANANP - Serviciul Teritorial Alba;
- Aviz nr. 36 din 10.02.2022, emis de Administrația Parcului Natural Apuseni;
- Aviz nr. 07 din 19.01.2022, emis de Administrația Parcului Natural Bucegi.

Prezentul aviz este valabil de la data emiterii, pe toată perioada punerii în aplicare a programului, dacă nu intervin modificări ale acestuia.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de autoritate de management pentru Programul Operațional Regional Regiunea Centru 2021-2027, în conformitate cu prevederile OUG nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, în calitate de titular al Programului, are obligația de a notifica autoritatea competentă pentru protecția mediului dacă intervin elemente noi, necunoscute la data emiterii avizului de mediu, precum și asupra oricăror modificări ale condițiilor care au stat la baza emiterii acestuia, înainte de realizarea modificării.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru are obligația de a supune procedurii de adoptare Programul, precum și orice modificare a acestuia, numai în forma avizată de autoritatea competentă pentru protecția mediului.

Nerespectarea condițiilor prezentului aviz constituie contravenție și se sancționează conform prevederilor legale în vigoare.

Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziția autorităților competente pentru protecția mediului și a publicului, revine titularului Programului, iar răspunderea pentru corectitudinea studiilor care au stat la baza emiterii avizului de mediu revine autorilor acestora, conform art. 21 din OUG nr. 195/2005 *privind protecția mediului*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Prezentul aviz conține 25 (douăzeci și cinci) pagini și a fost emis în 3 exemplare.

Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării

DIRECTOR

Dorina MOCANU

[Signature] 18.03.2022 0201120

